सानुबंधान्सपुत्रबांधवान् ॥ १८॥ अजिनैर्विवासितंआच्छादितं तावन्मात्रयासंपत्त्यासहराज्यान्बहिष्कृतमित्यर्थः धर्मेणनिबद्धोनिरुद्धोमार्गोरिपुमर्दनारंभोयस्यतं मधुपर्केगौर्गौरितित्रिर्निवेदितायागोर्वधउत्सर्गश्चदृष्टः तत्सामान्यात्अंतकरूपायातिथयेनिवेदिताः पांडवपशवउत्सृष्टाः तेपुनर्वयंमृत्युमुखात्प्रमुक्ताइतिउत्सृष्टमात्राएववेगेनपलायंतेपुनरस्मानयंमावधिष्टेति तेषांपरिहासेनव्याकुलीकरणायपुनराह्वा

येचत्वामनुवर्त्तंतेक्रोधलोभवशानुगाः॥ गोप्तारःसानुबंधांस्तान्नेतास्मियमसादनं॥ १८ ॥ **वैशंपायन**उवाच एवंब्रुवाणमजिनैर्विवासितंदुःशासनस्तंपरिनृत्यतिस्म॥ मध्येकुरूणांधर्मनिबद्धमार्गंगौर्गौरितिस्माह्वयन्मुक्तलज्जः॥ १९ ॥ **भीमसेन**उवाच नृशंसपरुषंवक्तुंशक्यंदुःशासनत्वया॥ निकृत्याहिधनंलब्ध्वाकोविकत्थितुमर्हति॥ २०॥ मैवस्मसुकृतांल्लोकान्गच्छेत्पार्थोवृकोदरः॥ **यदिवक्षोहितेभित्वानपिबेच्छोणितंरणे** ॥ २१ ॥ धार्त्तराष्ट्रान्रणेहत्वामिषतांसर्वधन्विनां॥ शमंगंतास्मिनचिरात्सत्यमेतद्ब्रवीमिते॥ २२ ॥ **वैशंपायन**उवाच तस्यराजासिंहगतेःसखेलंदुर्योधनोभीमसेनस्यहर्षात्॥ **गतिंस्वगत्यानुचकारमंदोनिर्गच्छतांपांडवानांसभायाः॥ २३॥ नैतावताकृतमित्यब्रवीत्तंवृकोदरःसन्निवृत्तार्धकायः॥ शीघ्रंहित्वांनिहतंसानुबंधंसंस्मार्याहंप्रतिवक्ष्यामिमूढ॥ २४॥ एवंसमीक्ष्यात्मनिचावमानंनियम्यमन्युंबलवान्समानी॥ राजानुगःसंसदिकौरवाणांविनिष्क्रामन्वाक्यमुवाचभीमः॥ २५॥ भीमसेन**उवाच अहंदुर्योधनंहंताकर्णंहंताधनंजयः॥ शकुनिंचाक्षकितवंसहदेवोहनिष्यति॥ २६॥ इदंचभूयोवक्ष्यामिसभामध्येबृहद्वचः॥ सत्यंदेवाःकरिष्यंतियन्नोयुद्धंभविष्यति॥ २७॥ सुयोधनमिमंपापंहंतास्मिगदयायुधि॥ शिरःपादेनचास्याहमधिष्ठास्यामिभूतले॥ २८ ॥ वाक्यशूरस्यचैवास्यपरुषस्यदुरात्मनः॥ दुःशासनस्यरुधिरंपातास्मिमृगराडिव॥ २९॥ अर्जुनउवाच नैवंवाचाव्यवसितंभीमविज्ञायतेसतां ॥ इतश्चतुर्दशेवर्षेद्रष्टारोयद्भविष्यति ॥ ३० ॥ भीमसेनउवाच दुर्योधनस्यकर्णस्यशकुनेश्चदुरात्मनः ॥ दुःशासनचतुर्थानांभूमिःपास्यतिशोणितं ॥ ३१ ॥ अर्जुनउवाच असूयितारंद्रष्टारंप्रवक्तारंविकत्थनं॥ भीमसेननियोगात्तेहंताहंकर्णमाहवे ॥ ३२ ॥

नंक्रियतेगौर्गौरिति मृत्युभयात्पशुवत्प्राणभयात्पलायंतइतिपांडवानांकातरत्वसूचकोयमुपहासः अस्योत्तरंद्रोणपर्वणिभीमसेनोवक्ष्यति येस्माम्पूर्वंप्रनृत्यंतिमुद्गौरितिगौरिति तान्वयंप्रतिनृत्यामःपुनर्गौरितिगौरितीति उत्सृष्टान्पशूनिवाभीषयितुमाह्वयंतोयेस्मान्पूर्वंप्रनृत्यंतितानेवयुद्धेविदारितान्दृष्ट्वानृत्यामइतितदर्थः ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ मिषतांपश्यतां ॥ २२ ॥ २३ ॥ प्रतिवक्ष्यामिअस्यपरिहासस्योत्तरमितिशेषः ॥२४ ॥ आत्मनिचित्ते ॥ २५॥ २६॥ २७॥ २८॥ परुषस्यकर्कशस्य ॥२९॥ व्यवसितंचिकीर्षितं द्रष्टारःद्रक्ष्यामः ॥ ३० ॥ ३१ ॥ द्रष्टारंउत्तेजकं प्रवक्तारंकुबुद्धेः ॥ ३२ ॥

Digitized by Google